

Raadsvoorstel

Vergadering van Gemeenteraad

Datum collegebesluit:

Datum vergadering	20 december 2022
Voorstel van	de Boer
Team	Financiën
Portefeuillehouder	Quint
Onderwerp	2e Financiële prognose 2022
Openbaar	Ja

Publiekssamenvatting

Om de gemeenteraad goed in positie te brengen en uitgaande van het budgetrecht van de gemeenteraad (overeenkomstig art 189 van de Gemeentewet), wordt de Planning & Control cyclus van de gemeente Schagen uitgebreid. Hierdoor wordt de raad beter in positie gebracht en kan zij beter vorm geven aan haar controlerende rol. Deze 2e Financiële prognose 2022 is hier het eerste resultaat van.

Voorgesteld besluit

1. De 2e Financiële prognose 2022 vast te stellen.
2. In te stemmen met het storten van de budgetoverhevelingen in 2022 in de algemene reserve voor in totaal € 210.000 en deze in de jaarschijf 2023 te onttrekken voor de uitvoering van het vastgestelde beleid.
3. Het saldo van € 78.903 te storten in de algemene reserve.
4. In te stemmen met het investeringskrediet Opvang vluchtelingen Oekraïne.
5. Vaststellen van de begrotingswijziging op raadsniveau, waarin de financiële mutaties uit de 2e Financiële prognose per domein zijn verwerkt.

Inleiding

In het raadsvoorstel Herinrichting Planning & Control cyclus zijn er twee extra momenten opgenomen in de Planning & Control cyclus. Op twee momenten per jaar wordt een financiële prognose voorgelegd aan de gemeenteraad. Deze financiële prognose wordt aangehaald als 2e financiële prognose, maar is de eerste in deze Planning & Control cyclus. In de 2e Financiële prognose staan de afwijkingen op het bestaande beleid ten opzichte van de begroting 2022. In deze financiële prognose zijn ook de budgetoverhevelingen van de jaarschijf 2022 naar de jaarschijf 2023 opgenomen.

Beoogd effect

Door alle financiële mutaties via de integrale afweging voor te leggen aan de gemeenteraad, ontstaan er heldere en transparante spelregels met betrekking tot het budgetrecht van de gemeenteraad. De aanpassing van de planning & control cyclus moet leiden tot een betere grip op de financiële positie van de gemeente Schagen. Door de twee extra financiële rapportages, wordt de gemeenteraad eerder geïnformeerd over de financiële mutaties. In de meeste gevallen kan de gemeenteraad dan vooraf een besluit nemen over het toewijzen van budgetten. Ook kan de gemeenteraad beter vorm geven aan haar controlerende rol. Ook wordt door het tijdig bijsturen van de budgetten voorkomen dat er een begrotingsonrechtmatigheid ontstaat in de jaarrekening.

Kader

De financiële prognose is opgesteld op basis van het voorstel Herinrichting Planning & Control cyclus en de daarin opgenomen spelregels. In de financiële prognose zijn de afwijkingen van € 25.000 of groter toegelicht. Voor een aantal onderwerpen zijn de mutaties opgenomen die kleiner zijn dan € 25.000.

Mutaties kleiner dan € 25.000

In enkele gevallen zijn er mutaties opgenomen die kleiner zijn dan € 25.000, omdat de mutaties een substantieel bedrag zijn van het totale budget.

Spelregels

1. In de financiële verordening zijn de spelregels opgenomen waaraan de mutaties in de financiële prognose moeten voldoen;
2. In de financiële prognoses worden de afwijkingen opgenomen die betrekking hebben op bestaande budgetten en bestaand beleid.
3. De onderwerpen in de financiële prognoses worden getoetst aan de criteria 'onvermijdbaar' en 'onuitstelbaar'. De toets richt zich op:
 - Betreft de afwijking nieuw beleid;
 - Betreft de afwijking nieuwe middelen;
 - Is er nog een keuzemogelijkheid voor de gemeenteraad.In bovenstaande gevallen wordt de afwijking niet in de financiële prognose aan de gemeenteraad voorgelegd, maar via een separaat raadsvoorstel of via de integrale afweging bij de kadernota, begroting of tussenrapportage.
4. In de financiële prognoses worden de incidentele voor- en nadelen opgenomen.
5. Afwijkingen met een structurele doorwerking, worden ook expliciet opgenomen in de kadernota of de begroting.
6. In de laatste financiële prognose worden de budgetoverhevelingen verwerkt.
7. Een onderwerp dat wordt opgenomen als 'onvermijdbaar' en 'onuitstelbaar' is, maar geen betrekking heeft op bestaande budgetten en bestaand beleid, kan in uitzonderlijke gevallen worden verwerkt in de financiële prognoses. De raad wordt hiervan vooraf via een Raadsinformatiememo (RIM) op de hoogte gesteld.
8. In de financiële prognoses worden geen middelen aangevraagd voor nieuw beleid.

Investeringskredieten

Deze 2e Financiële prognose 2022 is de eerste in de Planning & Control cyclus om te komen tot een betere sturing en het beter vorm geven van de controlerende taak van de gemeenteraad. In deze financiële prognose zijn met name de mutaties opgenomen die betrekking hebben op de exploitatie. Vanaf 2023 zullen ook de investeringskredieten worden toegevoegd aan de financiële prognose. Voor het jaar 2022 worden deze nog toegelicht in de jaarrekening.

Begrotingswijziging

In de Auditcommissie en bij de raadsbehandeling van de 2e Tussenrapportage 2022 is toegezegd dat de begrotingswijziging integraal onderdeel wordt van de besluitvorming. Daarom is de begrotingswijziging met de mutaties uit de financiële prognose toegevoegd. De begrotingswijziging is opgemaakt op raadsniveau en geeft de mutaties op baten en lasten weer per domein.

Argumentatie

In het lopende boekjaar zijn er twee tussenrapportages waarin de integrale afweging kan worden gemaakt. Het nadeel van deze twee momenten is dat de raad vaak achteraf wordt geïnformeerd over de wijzigingen in de budgetten. Dit terwijl de raad graag besluiten wil nemen waarin ze niet voor een voldongen feit staan, omdat de uitgaven dan ook al vaak zijn geweest, of de verplichting al is aangegaan. De koninklijke weg is dat de gemeenteraad eerst een besluit neemt over de budgetten, voordat de besteding op deze budgetten plaats vindt. Naast de twee (huidige) tussenrapportages, wordt voorgesteld om twee extra financiële rapportages op te leveren, waardoor de gemeenteraad beter vooraf een besluit kan nemen over het toewijzen van budgetten. De twee extra financiële rapportages worden ingepast naast de twee tussenrapportages, zodat er per kwartaal een bijstelling van de budgetten als voorstel naar de gemeenteraad gaat.

Uitkomsten financiële prognose

De uitkomsten van deze financiële prognose heeft een positief saldo van € 78.903. Voorgesteld wordt dit saldo te storten in de algemene reserve. De algemene reserve is eerder dit jaar gevoed met het saldo uit de 2e Tussenrapportage 2022 met een bedrag van € 2.866.273. Per saldo is de begroting tussentijds bijgesteld met € 2,9 miljoen positief. In de bijgevoegde formats zijn de toelichtingen opgenomen. De grootste afwijkingen zijn hieronder kort toegelicht.

Rijksbijdrage bijstandsuitkeringen

Er is een negatieve bijstelling op het budget van de bijstandsuitkeringen (BUIG). Onlangs is de beschikking ontvangen van het ministerie. Op basis van de definitieve cijfers, ontvangt de gemeente Schagen € 561.000 minder dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Hier tegenover staat dat de uitgaven ook lager zijn (€ 300.000). De netto bijstelling komt hiermee op € 261.000 negatief.

Onroerende zaakbelastingen

De inkomsten uit de onroerende zaakbelastingen zijn hoger dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Het voordeel voor de jaarschijf is € 461.000. De voornaamste reden hiervoor is dat er objecten zijn aangeslagen over de jaren 2021 t/m 2022, die nog niet eerder in de kohieren waren opgenomen. Daarnaast is er een uitbreiding van het areaal. Dat houdt in dat er meer aanslagen zijn opgelegd.

Budgetoverhevelingen

In de huidige situatie worden de budgetoverhevelingen verwerkt in de jaarrekening. Het nadeel is dat de jaarrekening in mei wordt vastgesteld door de gemeenteraad. De budgetten zijn formeel pas beschikbaar na vaststelling. De budgetoverhevelingen zijn vaak gekoppeld aan lopend beleid, dat in het boekjaar nog niet (volledig) is afgerond. Door de budgetoverhevelingen in deze financiële prognose op te nemen, kan het ingezette beleid ook meteen in het begin van het nieuwe jaar doorgaan. De budgetoverhevelingen worden via de algemene reserve overgeheveld naar het boekjaar 2023.

In deze financiële prognose is een bedrag opgenomen voor de budgetoverhevelingen van 2022 naar 2023 van in totaal € 210.000. Van deze overhevelingen is een bedrag van € 50.000 incidenteel opgenomen in het coalitieakkoord voor de jaarschijf 2022. Omdat de uitgaven niet meer zijn gedaan in de jaarschijf 2022 wordt voorgesteld deze middelen over te hevelen naar de jaarschijf 2023. De overige incidenteel beschikbare budgetten uit het coalitieakkoord zijn niet opgenomen in de budgetoverhevelingen. Wanneer de projecten worden uitgevoerd, zal er in een rapportage of prognose een voorstel worden gedaan om deze middel weer beschikbaar te stellen. Daarnaast is er € 50.000 opgenomen voor projectgelden inclusieve samenleving en € 110.000 voor de regionale aanpak van de jeugdwerkloosheid.

Energietoeslag

In de septembercirculaire is een bedrag opgenomen van € 924.000 voor de tegemoetkoming in de energielasten voor de lagere inkomens. In het raadsvoorstel bij de 2e Tussenrapportage 2022 is aangegeven dat de inkomsten in de 2e Tussenrapportage zijn verwerkt en dat de kosten worden opgenomen in de financiële prognose. De reden is dat de kosten op dat moment nog niet inzichtelijk waren.

Investeringskrediet opvang Vluchtelingen Oekraïne

In de financiële prognose is een investeringskrediet opgenomen m.b.t. de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne. Het betreft hier een budgettair neutraal krediet van € 810.000. Dit komt omdat de inkomsten van het Rijk zijn geraamd en de uitgaven die de gemeente moet doen voor de opvang.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Maatschappelijk draagvlak

Niet van toepassing.

Financiële consequenties

Het voorstel heeft geen financieel risico. Door de uitkomsten van de 2e Financiële prognose 2022 en de 2e Tussenrapportage 2022, is de algemene reserve dit jaar toegenomen met een bedrag van € 2,9 miljoen ten opzichte van de jaarrekening 2021. Het voorstel voorziet in het beter in positie brengen van de gemeenteraad. De genomen besluiten dragen bij aan meer transparantie en een vereenvoudiging van de Planning & Control cyclus. Deze financiële prognose is de eerste in de Planning & Control cyclus van de gemeente Schagen. In de jaarschijf 2023 zal er verder worden gewerkt aan het zo volledig opstellen van de prognoses. Door het lerende effect, zullen de financiële prognoses steeds verder worden doorontwikkeld.

Communicatie

Het voorstel m.b.t. de herinrichting van de Planning & Control cyclus is besproken in de werkgroep Planning & Control en de Auditcommissie.

Realisatie van het besluit

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen,

gemeentesecretaris

burgemeester

De heer A. Meijer

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen

Bijlagen

1. 2e Financiële prognose 2022.docx
2. Begrotingswijziging 2e financiële prognose 2022 (raadsniveau) (3).pdf
3. 20221208 Conceptverslag auditcommissie gemeente Schagen V3.pdf
4. 20221220 Adviezen Auditcommissie Schagen.pdf

Concept Raadsbesluit

Vergadering van ...

2e Financiële prognose 2022

De Gemeenteraad van de gemeente Schagen,

gelezen het voorstel van directie d.d.

Om de gemeenteraad goed in positie te brengen en uitgaande van het budgetrecht van de gemeenteraad (overeenkomstig art 189 van de Gemeentewet), wordt geadviseerd om alle wijzigingen in de begroting als integrale afweging voor te leggen aan de gemeenteraad.

besluit

1. De 2e Financiële prognose 2022 vast te stellen.
2. In te stemmen met het storten van de budgetoverhevelingen in 2022 in de algemene reserve voor in totaal € 210.000 en deze in de jaarschijf 2023 te onttrekken voor de uitvoering van het vastgestelde beleid.
3. Het saldo van € 78.903 te storten in de algemene reserve.
4. In te stemmen met het investeringskrediet Opvang vluchtelingen Oekraïne.
5. Vaststellen van de begrotingswijziging op raadsniveau, waarin de financiële mutaties uit de 2e Financiële prognose per domein zijn verwerkt.

Aldus besloten in de vergadering van...

De Gemeenteraad van de gemeente Schagen,